

't Is nog niet te laat voor u, Halleluja!
Kom, kies den Heiland, kameraad.
Geef uw hart aan Jezus nu, Halleluja!
Stel niet uit, wellicht is 't straks te laat.

Nog duidelijker in No. 512. Daar wordt de vraag gesteld:

O, wat wilt gij doen met Jezus,
Die 's Vaders troon verliet,
En stierf om u te redden?

En daarna komt de waarschuwing:

Hij wacht uw antwoord nu.
't Is eeuwig dood of leven,
De keuze ligt aan u.

In No. 583 worden Christenen vermaand, de reddingslijn uit te werpen naar zondaars. Jezus stierf voor hen. Maar als ze niet worden gegrepen, komen ze om:

Werpt nu de lijn uit, o, aarzelt toch niet,
Wilt gij uw makkers in doodsgevaar ziet;
Redt de verloor'nen, uw roeping is groot,
Voor zij verzinken in d' eeuwigten dood.

Hiermee houd ik op. De lijst zou te lang worden. Niemand zal na lezing van al deze voorbeelden tot een andere conclusie kunnen komen dan die, waartoe ik gekomen ben: dat in den bundel van Joh. de Heer de dwaling der algemeene verzoening onomwonden wordt geleerd en gepropageerd. Niet in een enkel lied, dat per abuis er tusschendoor loopt. Neen, door geheel het boek heen. Het is de leer van het boek.

Daarna kom ik dan tot mijn toepassing. In tal van gezinnen wordt deze bundel gebruikt. Eveneens in vele samenkomsten ter Evangelisatie. Geen wonder. Het boek is niet duur. Er zijn twee uitgaven, met en zonder muziek. De eerste kan worden gebruikt in het gezin, de tweede in samenkomsten, waar men over een groot getal moet kunnen beschikken.

Daarbij komt, dat de wijzen voor een groot deel zeer bekend zijn. Het zijn oude en geliefde wijzen, soms met nieuwe woorden. En dan zijn soms de wijzen van oude en goede liederen, die niets verkeerd leeren, terwijl de nieuwe liederen, die op die oude wijzen gezongen worden, juist de dwaling leeren. Maar doordat het oude lied zoo bekend is en vroeger in huis reeds werd gezongen, ziet iemand des te gemakkelijker de dwaling in het nieuwe of gewijzigde lied over het hoofd.

Maar daarom is het tijd, dat ons volk weet, wat het standpunt is, dat in dezen overbekenden bundel wordt ingenomen, het standpunt der algemeene verzoening. Dan kan men daarnaar zich richten.

En als iemand dan vraagt naar mijn oordeel over het gebruik in gezin en samenkomst, dan kan mijn oordeel kort worden gezegd: De bundel van Joh. de Heer is niet te gebruiken als geheel. Wel staan er vele zeer goede liederen in, maar dat neemt niet weg, dat de bundel als geheel niet is te gebruiken.

Misschien vindt iemand dit oordeel wel enigszins hard. Men kan toch heel een bundel niet wegwerpen, omdat er sommige dingen in staan, die niet geheel en al Gereformeerd zijn! En wellicht vraagt iemand, of die dwaling nu wel zoo erg is. Of het wel zoo erg is, dat de algemeene verzoening er in wordt geleerd.

Dat ga ik hier niet beredeneeren en bewijzen. De dwaling der algemeene verzoening tast inderdaad het werk van Christus op bedenkelijke wijze aan. Het wordt van zijn waarde beroofd. Aan Christus zelf wordt zijn eer ontnomen. En aan die tot Christus komen om genade, wordt het fundament hunner zekerheid ondergraven. Wie dat alles wil zien in zijn volle strekking, leze maar een of ander handboek der Gereformeerde Geloofsleer over dit punt.

Ik wilde alleen, na de dwaling te hebben aangetoond als een niet tegen te spreken feit, wijzen op haar bedenkelijke strekking. Geen Gereformeerde is het met haar eens. Daarom is voor een Gereformeerde het boek van De Heer als geheel onbruikbaar.

Laat ik daarbij aanstonds een andere opmerking maken. Er staan in het boek ook vele zeer goede liederen. Het is voor wat den kleinen bundel betreft goedkoop. Het is in vele kringen ingevoerd.

Tegen het gebruik van de vele goede liederen in het boek is natuurlijk niet het minste bezwaar. Maar men zij met het boek van De Heer voorzichtig. De algemeene verzoening mag niet worden geleerd, ook niet door haar zingend het publiek „op de lippen te leggen”. Daarom lette men op, liederen als de door mij genoemde nooit te gebruiken, ook niet in het huisgezin.

Om hierbij den gebruikers van eenigen dienst te zijn, wil ik hier opgeven, welke nummers van den bundel van De Heer deze dwaling leeren. Die het boek heeft, kan die nummers merken, of dit lijstje er in leggen. Het zijn de volgende:

2, 35, 38, 72, 97, 114, 128, 141, 146, 192, 207, 233, 241, 287, 329, 399, 429, 473, 474, 474a, 475, 485, 486, 489, 510, 511, 512, 541, 542, 579, 583, 620, 625, 631, 660; en uit de laatste liederen, de korte melodien, de z.g. koren, de volgende: 1, 48, 62, 74, 105, 118, 121, 143, 146, 149.

In den geheelen bundel dus 43 nummers. Ik wil niet beweren, dat in geen der andere nummers deze of andere dwalingen voorkomen. Zoo nauwkeurig heb ik het boek niet gecontroleerd. Maar al deze nummers zijn onbruikbaar en mogen dus niet worden gezongen.

Om terug te keeren tot mijn uitgangspunt: als we het Evangelie brengen aan verdooden, moeten we hun brengen het Evangelie Gods, zooals de Heere het ons heeft geopenbaard. Elk ander Evangelie is niet naar Gods Woord, strekt niet tot heil van hen die we be-Evangeli-seeren, en niet tot eere Gods.

C. BOUMA.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Generale Synode van de Gereformeerde Kerk in Amerika.

In „The Leader” lezen we, dat de Generale Synode van bovengenoemde Kerk werd gehouden van 2 tot 8 Juni te Asbury Park in New-Jersey.

Op het agendum stonden 1. voorbereiding voor de viering van het driehonderdjarig bestaan dezer Kerk, welke het volgende jaar zal plaats hebben; 2. maatregelen om het miljoen dollars voor het pensioenfonds vol te maken; 3. plannen om de Zending opnieuw uit te breiden; 4. mogelijke stappen om te komen tot een meer intensief evangelisatie-program.

Deze kerkengroep telt thans 151.821 leden (2.745 meer dan het vorig jaar). Voor de Zending werd gegeven 1.008.217 dollar (1.504 d. meer dan v. j.); voor de interne behoeften der Kerk 3.903.250 dollar (43.803 d. meer dan v. j.). Tezamen werd opgebracht 5.084.959 dollar (39.952 d. meer dan vorig jaar. Per lid werd alzoo gegeven ongeveer 34 dollar.

Generale Synode van de Presbyteriaansche Kerk in Amerika.

Aan verschillende bladen ontleenen wij: Deze Synode werd van 26 Mei tot 1 Juni gehouden in de Stedelijke Gehoorzaal, een gebouw van reusachtige afmetingen. Er waren bijna duizend afgevaardigden. De aftredende praeses (of eigenlijk „moderator”) sprak het openlijk uit en beroemde er zich op, dat de Presbyteriaansche Kerk Calvinistisch is in de leer. Toch schijnt het, dat hierop wel het een en ander moet worden afgedongen. Het goede Calvinistische element is in deze kerk nog wel sterk maar het verloop dezer Synode doet vreezen, dat het langzamerhand afneemt. De zaak van de professorenbenoeming, inzonderheid de benoeming van den bekenden Prof. Gresham Machen was opnieuw aan de orde. Het directorium van het seminarie te Princeton, dat de Calvinistische lijn wil vasthouden, weerde zich krachtig voor de benoeming. De Synode besloot echter tot een reorganisatie van het directorium. Dat ziet er voor het seminarie niet te best uit! Het liberalisme gaat voorzichtig te werk, maar is helaas aan de winnende hand!

Welk een zegen zou het zijn, indien alle echte Calvinisten in Amerika de handen meensloegen!

De Princeton-kwestie.

Nadat we het bovenstaande geschreven hadden zagen we, dat de (Am.) „Wachter” een artikelenreeks openliefde over de Princetonkwestie. Om onze lezers in te lichten geven we hier het grootste gedeelte van het inleidend artikel. Men ziet hieruit, dat toen Ds H. Keegstra dit schreef, de beslissing van de Synode van San Francisco hem nog niet bekend was.

Eenigen tijd geleden schreven we een artikel over de moeilijkheden in de Presbyteriaansche Kerk met betrekking tot haar Theologisch Seminarie te Princeton, New Jersey. Nauw verwant als we aan die kerk zijn, historisch, confessioneel en ook wat kerkgroeiing betreft, gaat ons natuurlijk aan, wat er in haar omgaat. Bovendien ontvangen zoo vele van onze studenten, een gedeelte althans, van hunne theologische opleiding aan Princeton's Seminary, dat we niet anders dan met groote belangstelling nagaan, wat er vooral over die school en met haar, in de Presbyterian Church voortvalt.

En ons volk heeft er recht op, eenigszins in kennis gesteld te worden met de jongste geschiedenis dier aanverwante kerk en school. Daarom zetten we ons, om in een paar artikeltjes er iets van mede te deelen.

Op het oogblik dat we dit schrijven is de General Assembly (gelijk aan onze Synode) dier kerk vergaderd in San Francisco, California. En de moeilijkheden, in de laatste jaren gerezen met betrekking tot de Princeton Theological School, is één van de voornaamste zaken, indien niet de voornaamste, die er op hare lijst van werkzaamheden voorkomt. De kwestie weerspiegelt tamelijk wel heel den toestand der kerk en hoe zeer van zekeren kant ook de verzekering gegeven wordt, dat de gerezen moeilijkheden niets te maken hebben met het confessioneele standpunt der professoren en de zuiverheid van hun onderwijs, toch is het waar, dat het orthodoxe element in de kerk juist in deze kwestie rechtstreeks tegenover het liberalistische deel in verzet komt. Dat toont wel, dat er meer aan de hand is dan een verschil van uitsluitend formeelen aard.

Uit wat er in den laatste tijd in verschillende bladen en tijdschriften over deze zaak is geschreven, is het, dunkt ons, zoo duidelijk als de dag, dat van zekere zijde het er op toegeleid wordt, om het doel en den grondslag, waarop het Seminary gebouwd is en waarvoor het bestaat, totaal te wijzigen, en dan wel te wijzigen naar den zin der Modernisten.

Grondslag en doel van Princeton's Seminary was van ouds en is nog tot op den huidigen dag vast verbonden aan wat wij zouden noemen de Presbyteriaansche belijdenisschriften en kerkenordening. Naar oorsprong en historie bestaat het Seminary voor het doel, om mannen te kweken voor den dienst des Woords, die de Waarheid naar de opvatting der Presbyteriaansche standaards zullen voorstaan, verkondigen en verdedigen. Om de officieele taal van het „Plan” hier te gebruiken, is het doel „to form men for the gospel ministry, who shall truly believe, and cordially love, and therefore endeavor to propagate and defend, in its genuineness, simplicity, and fullness, that system of religious belief and practice set forth in the Confession of Faith, Catechisms, and Plan of Government and Discipline of the Presbyterian Church; and thus to perpetuate and extend the influence of true evangelic piety, and gospel order”.

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

De „Christengemeinschaft” I.

De „Christengemeinschaft” (gemeenschap van christenen) is een beweging, welke ver buiten het land, dat haar bakermat is, de aandacht trekt.

In „Eltheto” schreef E. J. F. Smits daarover een deskundig en oriënteerend artikel.

Wij willen daaruit iets overnemen. Eerst iets over de uitwendige lotgevallen van deze beweging.

Daarna iets over haar bedoeling en leer. In een andere rubriek hopen we dan het verschijnsel te beoordeelen.

Voor wij met den eigenlijken inhoud der hoofdgedachten van de Christengemeinschaft ons bezig houden, mogen hier nog eenige feiten volgen, die misschien in staat zijn tot verhoogde belangstelling te prikkelen.

Dr. Friedrich Rittelmeyer, predikant achtereevangelgens in Neurenberg en Berlijn, gevierd prediker, man met een warm hart en een heldhaftigen geest, wiens innigste begeerte het was (en nog steeds is!) om Christus te prediken voor zoekende, moderne menschen, komt in 1911 in aanraking met het werk en den persoon van Rudolf Steiner en werkt zich, sinds deze eerste ontmoeting, met een bewonderenswaardige geestelijke elasticiteit in de anthroposophische gedachtenwereld, in welke wereld hij gaandeweg leert zien als de grootsche voortzetting van wat het Duitische Idealisme in een machtigen geestelijken stormloop gewild en gedeeltelijk bereikt heeft, totdat het afbrak en wegzonk onder de sterk naturalistische tendenzen, die het verdere verloop der 19e eeuw hebben beheerscht.

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at

„Tat C merkwa jes, on tus all De hoc den az woord, reihe manly mensc Mensc viner p Ten kracht volgd, menko houde daarn nise Berlij Freyhu 1-4 A Münch gramm leen di door at